

Väyläviraston lausuntopyyntö ohjelmakokonaisuudesta 2026-2034

Tekninen lautakunta 3.6.2026

3/00.04.00/2026

Väylävirasto on pyytänyt kunnalta lausuntoa Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026-2034.

Lausuntoa on pyydetty 31.8.2026 mennessä. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla osoitteessa lausuntopalvelu.fi julkaistua lausuntopyyntöön.

Tausta

Väyläverkon tulevaisuuden näkymistä on saatavilla aikaisempaa selkeämmin tietoa uuden ohjelmakokonaisuuden myötä. Väyläviraston ohjelmakokonaisuuden muodostavat perusväylänpidon suunnitelma, suunnitteluohjelma, investointiohjelma ja ohjelmakokonaisuuden raportti, jotka toteuttavat valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa, eli Liikenne 12 -suunnitelmaa.

Ohjelmakokonaisuuden tavoitteena on lisätä läpinäkyvyyttä, tukea pitkäjänteistä päätöksentekoa ja helpottaa kokonaisuuden hahmottamista päättäjille, sidosryhmille ja kansalaisille. Ohjelmat on laadittu Liikenne 12 -suunnitelman rahoitusohjelman sekä kehys- ja talousarviopäätösten asettamissa rajoissa. Perusväylänpidon rahoitustaso on erittäin niukka, ja väylien kehittämistarpeet ylittävät toteuttamismahdollisuudet moninkertaisesti.

Ohjelma sisältää kymmeniä kehittämishankkeita, laajempia hankekokonaisuuksia sekä suuria peruskorjauksia yhteensä noin 1,6 miljardin euron edestä.

- **Tieverkolla** painopiste on TEN-T-ydinverkossa ja pääväylissä. Tavoitteena on parantaa palvelutasoa ja liikenneturvallisuutta sekä turvata elinkeinoelämän kuljetukset ja työssäkäyntiyhteydet. Muulla tieverkolla keskitytään kriittisten siltojen korjauksiin ja korjausvelan kasvun hillintään.
- **Rataverkolla** vahvistetaan välityskykyä sekä yhteysväleillä että koko verkolla. Tavoitteena on turvata henkilö- ja tavaraliikenteen toimivuus ja kehittämisedellytykset.
- **Vesiväyläverkolla** toteutetaan nopeasti vaikuttavia parannuksia.
- **Pyöräliikenteessä** kehitetään väylien jatkuvuutta ja laatua.

Pyydämme avoimella lausuntopyynnöllä sidosryhmien näkemyksiä Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026–2034 alla olevien kysymysten kautta. Hyödynnämme sidosryhmien palautteita seuraavan ohjelmakokonaisuuden valmistelussa, joka on jo käynnissä.

Tavoitteet

Pyydämme jatkotyön pohjaksi lausuntoja erityisesti seuraavista asioista:

1. Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 -suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia?
2. Perusväylänpidon suunnitelma: onko perusväylänpitoon osoitettu rahoitus kohdennettu perustellusti ja vaikutukset kuvattu ymmärrettävästi?
3. Suunnitteluohjelma: mitä suunnittelukohteita tulisi edistää lähivuosina? Mitä perustelua näiden edistämiseksi on?
4. Investointiohjelma: miten muuttaisitte ohjelmaa seuraavan päivityksen yhteydessä sille määritetyn talouskehyksen puitteissa? Millaisia positiivisia vaikutuksia muutoksella saavutettaisiin?
5. Ohjelmakokonaisuus: miten koette sen, että Väyläviraston ohjelmat esitetään nyt yhtenä kokonaisuutena?
6. Miten muuten haluatte kommentoida ohjelmakokonaisuutta?

Lausunnot:

- 1. Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 -suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia?**

Ohjelmakokonaisuus toteuttaa pääosin Liikenne 12 -suunnitelmassa asetettuja tavoitteita ja linjauksia, mutta ei kaikilta osin parhaalla mahdollisella tavalla. Ohjelma edistää yleisesti liikennejärjestelmän toimivuutta, turvallisuutta ja kestävyttä, mikä tukee myös Vihdin kaltaisten kasvavien, pendelöivien kuntien kehitystä.

E erityisen myönteistä on pitkäjänteinen suunnittelunäkökulma sekä pyrkimys vahvistaa eri liikennemuotojen yhteensovittamista. Kuitenkin Vihdin kannalta keskeiset saavutettavuuteen ja sujuviin arjen liikkumismahdollisuuksiin liittyvät kysymykset – kuten sujuvat yhteydet pääkaupunkiseudulle sekä joukkoliikenteen kilpailukyky – eivät ohjelmassa näy riittävän painokkaasti konkreettisina toimenpiteinä.

Lisäksi rahoituksen kohdentuminen korostuu suurimpiin kaupunkiseutuihin ja valtakunnallisesti merkittävimpiin yhteyksiin, mikä voi jättää kehyskunnat, kuten Vihdin, vähemmälle huomiolle. Tämä heikentää tasapainoisen aluekehityksen tavoitteen toteutumista. Jatkossa ohjelmakokonaisuuden vaikuttavuutta voitaisiin parantaa huomioimalla vahvemmin kasvavien kehyskuntien tarpeet, varmistamalla riittävät investoinnit poikittaisiin ja seudullisiin yhteyksiin sekä kehittämällä joukkoliikenteen palvelutasoa koko työssäkäyntialueella. Lisäksi on tärkeää, että investointiohjelmassa esitetyt hankkeet otetaan johdonmukaisesti huomioon jatkokehityksessä ja niiden eteneminen varmistetaan osana kokonaisuutta.

Ohjelmakokonaisuus tukee Liikenne 12 -tavoitteita, mutta sen toimeenpanossa tarvitaan Vihdin näkökulmasta parempaa alueellista tasapainoa, konkreettisempia toimenpiteitä saavutettavuuden parantamiseksi sekä sitoutumista suunniteltujen hankkeiden edistämiseen.

2. Perusväylänpidon suunnitelma: onko perusväylänpitoon osoitetun rahoituksen käyttö priorisoitu perustellusti ja vaikutukset kuvattu ymmärrettävästi?

Perusväylänpitoon osoitettu rahoitus on pääpiirteissään kohdennettu perustellusti, sillä se tukee olemassa olevan tie- ja liikenneverkon kunnon säilyttämistä sekä liikenneturvallisuuden parantamista. Erityisesti korjausvelan hallintaan ja päivittäisen liikenteen toimivuuden turvaamiseen kohdistuvat panostukset ovat tärkeitä ja linjassa Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteiden kanssa.

Kuitenkin rahoituksen riittävyys herättää huolta, sillä kasvavien alueiden, kuten Vihdin, liikennemäärien lisääntyminen ja verkon kulumisen edellyttäisivät nykyistä vahvempaa panostusta perusväylänpitoon. Ilman riittäviä resursseja riskinä on, että korjausvelka kasvaa ja liikenneverkon laatu heikkenee pitkällä aikavälillä.

Vaikutusten kuvaaminen on ymmärrettävää yleisellä tasolla, mutta paikallisten ja alueellisten vaikutusten konkretisointi jää osin puutteelliseksi. Vihdin näkökulmasta olisi tärkeää, että vaikutuksia tarkastellaan nykyistä tarkemmin myös kehyskuntien arjen liikkumisen, saavutettavuuden ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta.

3. Suunnitteluohjelma: mitä suunnittelukohteita tulisi edistää lähivuosina? Mitä perusteluja näiden edistämiseksi on?

Vihdin kunnan näkökulmasta suunnitteluohjelmassa tulisi lähivuosina edistää erityisesti hankkeita, jotka parantavat seudullista saavutettavuutta, tukevat työssäkäyntialueen toimivuutta sekä vahvistavat liikenneturvallisuutta.

Keskeisiä edistettäviä suunnittelukohteita ovat muun muassa:

- Länsirata, joka on Vihdin keskeisistä liikenteen kärkihankkeista ja pitkällä aikavälillä merkittävästi parantaa Vihdin saavutettavuutta, pendelöintiä ja kestävän liikkumisen edellytyksiä.
- Valtatie 2:n parantaminen Nummelan ja Karkkilan välillä, mikä on tärkeä yhteys alueen elinkeinoelämälle ja sujuvalle pendelöinnille.
- Valtatie 25:n kehittäminen sekä siihen liittyvien liittymien ja liikenneturvallisuuden parantaminen Vihdin kunnan alueella. Erityisesti Asemantien tasoristeyksen muuttaminen eritasoliittymäksi, jolla voidaan parantaa paikallista liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta. Tämän lisäksi Kaukoilantie ja Asemantien liikennevaloliittymän parantamistoimenpiteet, joilla parannetaan liittymän liikenneturvallisuutta sekä varmistetaan valtatie 25:n toimivuutta. Edellä mainittujen toimenpiteiden mahdollistamiseksi kunta on käynnistänyt muun muassa Tuohivehmaan asemakaavamutoksen sekä Asemantien muuttamisen kaduksi.

- Jalankulku- ja pyöräilyreittien toteuttaminen, mikä tukee turvallisuutta, seudullisuutta ja kestäväää arjen ja vapaa-ajan liikkumista sekä liikenteen ympäristötavoitteita.
 - maantien 110 jalankulku- ja pyöräilyreitit toteuttaminen välillä Veikkola–Huhmari
 - mt 1215 Tervalammentie välillä Vanha Turuntie – Vanha Myllytie
 - mt 1215 Pyölintie (ja Enätie) välillä Järventaustantie – Santsillantie
 - mt 1221 Nurmijärventie välillä Kantotie – Vanha Porintie
 - vt2 Porintie välillä Meritie – Vuohenojanpolku
 - mt1241 Olkkalantie välillä Helsingintie – Vanha Porintie
 - mt120 Vanha-Porintie välillä Nurmijärventie - Espoon raja
 - vt 25 Kehätie välillä Lahdentie – Siipponkouluntie/Selintie
 - mt1212 Lahdentie välillä vt25 – Nummitie

- Maanteiden päällystystarpeiden huomioiminen koko Vihdin kunnan alueella, erityisesti Koillis-Vihdissä (Haimoontie–Herrakunnantie–Vihtijärventie), mikä on keskeistä liikenneturvallisuuden ja -verkon käytettävyyden kannalta.

- Joukkoliikenneyhteyksien kehittäminen pääkaupunkiseudulle, erityisesti palvelutason, matka-aikojen ja vaihtojen sujuvuuden osalta.

Perusteluina edellä mainittujen hankkeiden edistämiseksi korostuvat erityisesti:

- kasvavan kunnan liikkumistarpeiden lisääntyminen
- työssäkäyntialueen toimivuuden varmistaminen
- elinkeinoelämän kuljetusten sujuvuus
- liikenneturvallisuuden parantaminen
- ilmasto- ja kestävyystavoitteiden edistäminen

Lisäksi on tärkeää, että suunnittelukohteiden valinnassa huomioidaan johdonmukaisesti jo aiemmin tunnistetut ja investointiohjelmassa esitetyt hankkeet, jotta suunnittelu etenee pitkäjänteisesti ja resurssit kohdentuvat vaikuttavimpiin kokonaisuuksiin.

Suunnitteluohjelmassa tulisi painottaa erityisesti Vihdin saavutettavuutta parantavia, turvallisuutta lisääviä ja kestäväää liikkumista tukevia hankkeita, joilla on selkeä vaikutus sekä kunnan että laajemman seudun toimivuuteen.

4. Investointiohjelma: miten muuttaisitte ohjelmaa seuraavan päivityksen yhteydessä sille määritetyn talouskehityksen puitteissa? Millaisia positiivisia vaikutuksia muutoksella saavutettaisiin?

Investointiohjelmaa tulisi seuraavan päivityksen yhteydessä tarkistaa siten, että talouskehityksen puitteissa painotetaan nykyistä enemmän arjen

liikkumista parantavia ja seudullista saavutettavuutta vahvistavia hankkeita myös kehyskuntien alueilla.

Ensisijaisesti ohjelmassa tulisi:

- kohdentaa rahoitusta nykyistä enemmän keskisuurten ja kustannustehokkaiden hankkeiden toteuttamiseen, kuten liittymäjärjestelyihin, liikenneturvallisuustoimiin ja kävelyn ja pyöräilyn väyliin
- varmistaa valtatie 2:n ja valtatie 25:n kehittämistoimenpiteiden eteneminen, joilla on merkittävä vaikutus alueen saavutettavuuteen ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin
- nopeuttaa mt 110:n jalankulku- ja pyöräilyväylän (Veikkola–Huhmari) kaltaisten hankkeiden toteutusta
- varata riittävästi resursseja päällysteiden kuntoon ja korjausvelan hillintään, erityisesti alemmalla tieverkolla
- edistää pitkäjänteisesti suurempia hankkeita, kuten Länsirataa, mutta siten, ettei se syrjäytä lyhyen aikavälin vaikuttavia parannustoimia
- vahvistaa investointeja, jotka turvaavat toimivat yhteydet Vihdin alueella

Lisäksi investointiohjelmassa tulisi vahvistaa alueellista tasapainoa, jotta myös Helsingin seudun kehyskuntien tarpeet tulevat huomioituiksi nykyistä paremmin. Vihdin asema Länsi-Uudenmaan solmukohtana sekä keskeisten valtakunnallisten yhteyksien varrella tulisi tunnistaa nykyistä selkeämmin investointien kohdentamisessa.

Erytyisesti on huomioitava, että Vihdin sijainti on valtakunnallisesti tärkeä myös maanpuolustuksen ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Toimiva ja kunnoltaan riittävä liikenneverkko on keskeinen edellytys logististen yhteyksien varmistamiselle kaikissa tilanteissa.

Näillä muutoksilla saavutettaisiin useita positiivisia vaikutuksia:

- arjen liikkumisen sujuvuus ja turvallisuus paranisivat nopeasti laajalle joukolle käyttäjiä
- toimivat ja varmat yhteydet vahvistaisivat koko Länsi-Uudenmaan saavutettavuutta
- työssäkäyntialueen toimivuus paranisi ja pendelöinti helpottuisi
- elinkeinoelämän kuljetukset tehostuisivat ja alueen taloudellinen kehitys vahvistuisi
- liikennejärjestelmän toimintavarmuus paranisi myös poikkeusolojen näkökulmasta
- kestävien kulkutapojen (kävely, pyöräily ja joukkoliikenne) osuus kasvaisi
- korjausvelan kasvua saataisiin hillittyä ja infrastruktuurin elinkaarta pidennettyä

5. Ohjelmakokonaisuus: miten koette sen, että Väyläviraston ohjelmat esitetään nyt yhtenä kokonaisuutena?

Vihdin kunta pitää myönteisenä sitä, että Väyläviraston ohjelmat esitetään yhtenä kokonaisuutena. Kokonaisuus parantaa ohjelmien läpinäkyvyyttä ja helpottaa eri toimenpiteiden keskinäisten riippuvuuksien sekä

priorisointien hahmottamista. Yhtenäinen esitystapa tukee myös strategista tarkastelua ja antaa paremman kokonaiskuvan liikennejärjestelmän kehittämisen suunnasta.

Kokonaisuus auttaa tunnistamaan, miten perusväylänpito, suunnittelu ja investoinnit kytkeytyvät toisiinsa, sekä arvioimaan niiden yhteisvaikutuksia. Tämä on tärkeää erityisesti Vihdin kaltaisille kunnille, joiden kehitys nojaa vahvasti toimiviin seudullisiin ja valtakunnallisiin yhteyksiin.

Samalla Vihdin kunta näkee, että yhtenäinen esitystapa asettaa vaatimuksia ohjelman selkeydelle. Jotta kokonaisuus olisi aidosti hyödynnettävä, tulee eri osa-alueiden – kuten perusväylänpidon, suunnittelun ja investointien – roolit, painotukset ja aikataulut olla esitetty riittävän selkeästi ja eritellysti. Ilman tätä riskinä on, että kokonaisuus jää liian yleiselle tasolle ja yksittäisten kuntien kannalta keskeiset hankkeet ja tarpeet eivät erotu riittävästi.

Lisäksi on tärkeää, että kokonaisuuden sisällä säilyy riittävä alueellinen tarkastelu, jotta myös kehyskuntien, kuten Vihdin, tarpeet ja kehittämiskohteet ovat tunnistettavissa ja seurattavissa.

6. Miten muuten haluatte kommentoida ohjelmakokonaisuutta?

Ohjelmakokonaisuus on hyvin valmisteltu ja strategisesti perusteltu. Erityisesti pitkäjänteinen näkökulma sekä eri ohjelmaosien yhteen kokoaminen tukevat liikennejärjestelmän kokonaisvaltaista kehittämistä ja parantavat suunnittelun johdonmukaisuutta.

Kokonaisuudessa korostuvat oikeansuuntaisesti liikenneturvallisuus, verkon ylläpito sekä kestävä liikunnan edistäminen. Nämä ovat myös Vihdin näkökulmasta keskeisiä tavoitteita. Ohjelman vahvuutena voidaan pitää myös laaja-alaista lähestymistapaa, jossa huomioidaan eri liikennemuodot ja niiden yhteensovittaminen.

Vihdin kunta kuitenkin korostaa, että ohjelmakokonaisuuden toimeenpanossa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueelliseen tasapainoon. Kehyskuntien rooli osana kasvavia työssäkäyntialueita sekä liikennejärjestelmän kokonaisuutta on merkittävä, ja tämä tulisi näkyä nykyistä vahvemmin sekä rahoituksen kohdentamisessa että hankkeiden priorisoinnissa.

Lisäksi on tärkeää, että ohjelma pysyy riittävän konkreettisena ja toteuttamiskelpoisena. Keskeisten hankkeiden eteneminen, erityisesti saavutettavuutta parantavien yhteyksien osalta, tulisi varmistaa, ja investointiohjelman linjaukset tulee kytkeä selkeästi käytännön toteutukseen.

Vihdin kunta korostaa myös toimivien liikenneyhteyksien merkitystä paitsi arjen liikkumiselle ja elinkeinoelämälle, myös laajemmin Länsi-Uudenmaan kehitykselle, huoltovarmuudelle ja maanpuolustuksen tarpeille. Näiden

näkökulmien huomioiminen vahvistaa ohjelman vaikuttavuutta ja ajankohtaisuutta.

Muut huomiot Väyläviraston ohjelmakokonaisuuteen

Vihdin kunta pitää ohjelmakokonaisuutta perusteltuna ja tarpeellisena, ja sen esittäminen yhtenäisenä kokonaisuutena on tervetullut kehitysaskel. Kokonaisuus tukee strategista tarkastelua ja antaa hyvän yleiskuvan liikennejärjestelmän kehittämisen suunnasta.

Vihdin kunta kuitenkin korostaa, että ohjelman vaikuttavuus ratkaistaan käytännössä hankkeiden priorisoinnissa sekä investointiohjelman valmistelussa. Näissä tulisi nykyistä vahvemmin huomioida myös kehyskuntien tarpeet ja rooli osana laajempaa työssäkäyntialuetta. On tärkeää, että priorisointi perustuu kokonaisvaikuttavuuteen – ei pelkästään suuriin kaupunkiseutuihin – ja että myös kustannustehokkaat, nopeavaikutteiset hankkeet etenevät toteutukseen.

Vihdin näkökulmasta keskeistä on, että investointiohjelmassa tunnistetaan kunnan asema Länsi-Uudenmaan liikenteellisenä solmukohtana, jossa risteävät merkittävät valtakunnalliset yhteydet. Tämä asema tulisi näkyä selkeämmin hankkeiden valinnassa ja ajoituksessa. Toimivat yhteydet Vihdin kautta tukevat paitsi paikallista saavutettavuutta ja arjen liikkumista, myös laajemmin alueen taloudellista kehitystä, huoltovarmuutta ja maanpuolustuksen tarpeita.

Lisäksi on tärkeää, että investointiohjelma muodostaa johdonmukaisen jatkumon suunnitteluohjelmassa tunnistetuille hankkeille. Tämä parantaa ennakoitavuutta ja varmistaa, että suunnitteluun käytetyt resurssit johtavat myös toteutuviin investointeihin.

Toimivalta	Hallintosääntö § 23
Valmistelija	Tu Nguyen tu.nguyen@vihti.fi, p. 040 669 2074
Esittelijä	Tekninen johtaja Ville Könönen
Ehdotus	Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle, että Väylävirastolle annetaan esittelytekstin mukainen lausunto.

Päätös

Tiedoksi